

Številka: 00104-373/2019/4

Datum: 5. 12. 2019

Odgovor na poslansko vprašanje Žana Mahnič v zvezi z varnostjo misije v Libanonu

Poslanec Žan Mahnič je na Vlado Republike Slovenije naslovil poslansko vprašanje v zvezi z varnostjo misije v Libanonu, v katerem navaja, da so se pripadnice in pripadniki Slovenske vojske (v nadaljevanju: pripadniki) na misiji v Libanonu že večkrat srečali z napadi pripadnikov Hezbolaha. Ob tem navaja zadnji napad na našo patroljo, tik preden je prišla nazaj v bazo. V zvezi s tem navaja, da je po informacijah, ki jih ima, Slovenska vojska v preteklosti pripravila vsaj dva dokumenta, kjer je zapisala, da svetuje umik naših pripadnikov iz Libanona, vendar jih vladajoča politika ni upoštevala. Poslanec prosi, da se mu posreduje vse dokumente, katerih avtor je Slovenska vojska, kjer so predlagali umik naših pripadnikov iz Libanona.

Odgovor Vlade Republike Slovenije

Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: vlada) ugotavlja, da poslanec v poslanskem vprašanju ne postavlja poslanskega vprašanja v skladu z 248. členom Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13 in 83/17), na katerega naj bi vlada odgovorila, temveč prosi za posredovanje dokumentov. Vlada meni, da zaprosilo za posredovanje konkretnih dokumentov v okviru poslanskega vprašanja ni v skladu z namenom instituta poslanskega vprašanja, opredeljenega v Poslovniku državnega zbora in s tem tudi ni osnove za posredovanje zaprosenih dokumentov.

Ne glede na navedeno, pa vlada v nadaljevanju posreduje določena pojasnila v zvezi s sodelovanjem Slovenske vojske v mirovni misiji »United Nation Interim Force in Lebanon – UNIFIL« (Začasne sile Združenih narodov v Libanonu), ki se izvaja od marca 1978. Osrednje naloge UNIFIL, ki izvirajo iz Resolucije Varnostnega sveta OZN 1701 (2006), so nadzor in spremljanje prekinitve spopadov, nadzor območja Libanona južno od reke Litani, sodelovanje z libanonskimi varnostnimi silami (LAF), ki so dolžne na območju nadzora UNIFIL razorožiti vse nelegalne oborožene skupine in posameznike, omogočanje dotoka humanitarne pomoči in pomoč oblastem pri vzpostavitvi meje in nadzora na meji med Libanonom in Izraelom. Varnostni svet OZN je z Resolucijo 2485 (2019) mandat UNIFIL podaljšal do 31. 8. 2020.

Območje Bližnjega vzhoda spada med strateške prioritete slovenske zunanje politike, zato je bila prva napotitev 12 pripadnikov Slovenske vojske v UNIFIL izvedena v decembru 2006, in sicer takoj po sprejemu Resolucije Varnostnega sveta OZN 1701 (2006). Zaradi fleksibilnosti pri zagotovitvi sprotnih kadrovskega virov in drugih operativnih potreb je Vlada Republike Slovenije v letu 2007 sprejela dodatni sklep, ki Slovenski vojski omogoča delovanje s skupno do 20 pripadniki.

Slovenska vojska je do sedaj izvedla 371 napotitev svojih pripadnikov v UNIFIL. Slovenski kontingent (SVNKON), ki je bil v času svojega trinajstletnega delovanja zaradi visoke ravni profesionalnosti deležen številnih mednarodnih pohval, je organizacijsko umeščen v sestavo italijansko vodene večnacionalne brigade Zahod. Po zadnjem napadu 4. 8. 2018 pri mestu Majdal Zun na jugu Libanona pripadniki Slovenske vojske nadaljujejo z izvajanjem svojega

poslanstva. Poleg nalog v poveljstvu večnacionalne brigade Zahod opravljajo naloge izvidovanja iz zraka, pri čemer helikopter zagotavlja Italijanska republika.

Navedba poslanca Žana Mahničā, da politika ni upoštevala nasveta Slovenske vojske o umiku pripadnikov SVNKON UNIFIL, ne drži. Vsi strokovni predlogi oziroma nasveti Slovenske vojske glede mednarodnih operacij in misij se skrbno ter z vso pozornostjo na celovit naēin obravnavajo na sejah Usklajevalne skupine za naērtovanje sodelovanja Ministrstva za obrambo v mednarodnih operacijah in misijah (USMOM). Tudi v konkretnem primeru je USMOM, na podlagi predloga Generalštaba Slovenske vojske obravnavala pobudo, glede zakljuēka sodelovanja Republike Slovenije v UNIFIL. Pobuda je bila obravnavana tudi na medresorski ravni pristojnih direktorátov z Ministrstvom za zunanje zadeve. Na koncu pa je bil sklican tudi sestanek trojke ministrov (MORS, MZZ, MNZ), na kateri je bila, ob upoštevanju relevantnih okolišēin, vidikov in interesov Republike Slovenije, sprejeta odloēitev, da se obseg SVNKON v UNIFIL postopno zmanjša iz 15 na 6 pripadnikov. S preoblikovanjem sestave SVNKON se bodo ohranile bistvene naloge, poslanstvo in obmoēja delovanja znotraj okvirov obstojeēih sklepov Vlade RS. Obseg kontingentov se, kot je praksa tudi v drugih mednarodnih operacijah in misijah, v daljšem časovnem obdobju redno prilagaja trenutnim razmeram. V povezavi s tem je vlada na seji 28. novembra 2019 obravnavala Spremembe Memoranduma o dogovoru med Vlado RS in Organizacijo združenih narodov o prispevanju sredstev za Zaēasne sile Združenih narodov v Libanonu (UNIFIL), s katerim je zmanjšanje prispevka Republike Slovenije, predvideno od 1.12.2019 dalje. Zmanjšān kontingent bo tako napoten že ob redni menjavi SVNKON v mesecu decembru 2019.

Ob zakljuēku vlada poudarja, da bi nenaden umik vseh pripadnikov Slovenske vojske iz Libanona pomenil odmik Republike Slovenije od dosedanjih nacionalnih stališē, zastavljenih naērtov sodelovanja Slovenske vojske v UNIFIL in izpolnjevanja sprejetih mednarodnih dogovorov z OZN in Italijansko republiko. Takšno ravnanje bi zmanjšalo mednarodno verodostojnost Republike Slovenije glede na to, da je mirovna politika in v tem okviru zagotavljanje miru v svetu, tudi s sodelovanjem v mednarodnih operacijah in misijah, eden izmed kljuēnih nacionalnovarnostnih ciljev Republike Slovenije, opredeljenih v Resoluciji o strategiji nacionalne varnosti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 59/19). S preoblikovanjem SVNKON UNIFIL bo tudi v prihodnje v najveēji možni meri poskrbljeno za varnost pripadnikov Slovenske vojske.

Ocena varnostnega tveganja za delovanje napotениh pripadnikov Slovenske vojske predstavlja najbolj pomemben kriterij, na podlagi katerega se odloēa o sodelovanju Slovenske vojske v mednarodnih operacijah in misijah. Ker v zadnjem obdobju niso bili zaznani varnostno relevantni dogodki, ki bi lahko neposredno ali posredno ogrožali pripadnike SVNKON v okviru misije UNIFIL na jugu Libanona, ostaja stopnja ogroženosti pripadnikov SVNKON nespremenjena.